Dosarul nr. 5r-2143/2023
4-230501457-12-5r-06042023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

08 iulie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Tatiana Bivol
Grefieri Cristina Ciobanu, Nicolae Leucă, Oxana Garştea
Cu participarea:
Reprezentantului agentului constatator ISSPNPC, în persoana Elena Gorea
În lipsa:
Reprezentantului petiţionarei SRL „*****”, administrator Natalia Socolova

examinând în sediul instanţei, în şedinţă de judecată publică contestaţia depusă de SRL „*****” împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie seri INP 01 nr. 000257 din 13 februarie 2023 şi a deciziei de sancţionare seria DNP 01 nr. 000184 din 28 februarie 2023 întocmit în privinţa lui SRL „*****” în baza art. 278 alin. (2) Cod contravenţional,

a c o n s t a t a t :

1. La 13 februarie 2023, de către agentul constatator Malai Virginia din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie seria INP 01 nr. 000257, în privinţa SRL „*****” pentru faptul că la 30 noiembrie 2022, aflându-se în or. Călăraşi, a refuzat de a satisface reclamaţia consumatorului ***** privind remedierea gratuită a deficientelor apărute la produs plug cu 3 corpusuri 1L-330 prin înlocuirea gratuită a acestuia sau restituirea contravalorii produsului în condiţiile stabilite de legislaţie.

2. Conform deciziei seria DPN 01 nr. 000184 din 28 februarie, SRL „*****” a fost sancţionat în baza art. 278 alin. (2) Cod contravenţional cu amendă în mărime de 90 unităţi convenţionale (ce constituie 4 500 lei).

3. În acest sens, la 03 septembrie 2021, SRL „*****”, a depus o contestaţie împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie seri INP 01 nr. 000257 din 13 februarie 2023 şi a deciziei de sancţionare seria DNP 01 nr. 000184 din 28 februarie 2023. Potrivit contestaţiei a solicitat admiterea contestaţiei şi anularea procesului verbal cu privire la contravenţie şi deciziei de sancţionare.

4. Reprezentantului agentului constatator ISSPNPC, în persoana Gorea Elena în şedinţa de judecată a susţinut procesul verbal cu privire la contravenţie, solicitând respingerea contestaţiei ca fiind neîntemeiată.

5. Reprezentantul petiţionarei SRL „*****”, administrator Socolova Natalia fiind înştiinţată prin citaţie despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat.

6. Conform art. 382 alin. (1)-(2), (4)-(5) din Codul contravenţional citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional.

Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească. Persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicînd motivul, precum şi să convină data şi ora cînd se va putea prezenta.În cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi în locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei.

7. Instanţa conducându-se de prevederile art. 455 alin. (3) din Codul contravenţional a purces la examinarea cauzei în absenţa acestora, or, participanţii la proces au fost înştiinţaţi prin citaţie despre locul, data şi ora şedinţei de judecată. Mai mult, informaţia despre şedinţa de judecată este publicată pe portalul instanţelor judecătoreşti, informaţie care este accesibilă şi publică tuturor, iar contestatorul iniţiind procesul contravenţional prin depunere de contestaţie, este obligat să se intereseze de soarta acesteia.

8. În conformitate cu art. 448 alin. (1)-(2) Cod contravenţional Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447^1 alin. (8). În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia.

9. Verificând respectarea termenul depunerii contestaţiei, instanţa de judecată fixează că, aceasta este depusă în decursul a 15 zile, iar în asemenea situaţie prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind respectate.

10. *Audiind opinia participanţilor la proces, examinând contestaţia înaintată în coroborare cu materialele procesului contravenţional prezentate în şedinţa de judecată, instanţa de judecată remarcă următoarele:*

11. Potrivit art. 5 alin. (1) Cod Contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

12. În conformitate cu art. 7 din Codul Contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea nomelor prezentului cod.

13. Articolul 8 din Codul Contravenţional stabileşte că, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

14. Prevederile art. 374 alin. (3) Cod contravenţional statuează că procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

15. Potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravenţional autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea

sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

16. Conform art. 458 alin. (1) Cod contravenţional examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

17. Contravenţia prevăzută de art. 278 alin. (2) Cod contravenţional *se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice* pentru refuzul vînzătorului, prestatorului de a satisface reclamaţia consumatorului privind remedierea gratuită a deficienţelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită a acestuia sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în condiţiile stabilite de legislaţie.

18. În şedinţa de judecată s-a stabilit că, pe data de 13 februarie 2023, de către agentul constatator Malai Virginia din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie seria INP 01 nr. 000257, în privinţa SRL „*****” pentru faptul că la 30 noiembrie 2022, aflându-se în or. Călăraşi, a refuzat de a satisface reclamaţia consumatorului ***** privind remedierea gratuită a deficientelor apărute la produs plug cu 3 corpusuri 1L-330 prin înlocuirea gratuită a acestuia sau restituirea contravalorii produsului în condiţiile stabilite de legislaţie.

19. Conform a art. 425 alin. (1), (3)-(5) Cod contravenţional probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are valoare prestabilită. Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

20. La examinarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va ţine cont de rigorile art. 458 Cod contravenţional, care indică că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. Instanţa reţine că pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

21. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 6 alineatele (2) şi (3) CEDO, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită.

22. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o

anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30*).

23. Orice acuzat are, în special, dreptul: să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa; să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiţiei o cer; să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi martorii acuzării; să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere.

24. Prin prisma prevederilor ce guvernează speţa dedusă judecăţii, instanţa de judecată reiterează că, scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârşirii de noi contravenţii.

25. Întru probarea vinovăţiei lui SRL „*****” de către agentul constatator la materialele dosarului a anexat: decizia de sancţionare din 28 februarie 2023 (f.d. 11-13); raport privind înregistrarea contravenţiei (f.d. 20); proces-verbal cu privire la contravenţie din 13 februarie 2023 (f.d. 21); reclamaţie (f.d. 22-24); ordin de încasare (f.d. 26-27); răspuns la petiţie (f.d. 28); notă informativă (f.d. 32); fototabel (f.d. 35-38).

26. Aşadar, potrivit art. 375 Cod contravenţional persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

27. Potrivit art. 440 alin. (1) Cod contravenţional constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

28. În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

29. În speţă s-a constatat că, prin procesul verbal cu privire la contravenţie, încheiat de către agentul constatator, contravenientul a fost sancţionat cu amendă în mărime de 120 unităţi convenţionale, în baza 278 alin. (2) Cod contravenţional.

30. Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în privinţa dreptului la un proces echitabil, între care şi prezumţia de nevinovăţie prevăzută de §2 al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

31. Sub aspectul temeiniciei procesului verbal de constatare a contravenţiei, analizând întregul material probator administrat în cauză prin prisma prezumţiei de nevinovăţie de care se bucura contravenientul, instanţa a reţinut următoarele.

32. Pentru a determina cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întâi dacă fapta de care este acuzat petentul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit

dreptului naţional - potrivit dreptului intern, fapta săvârşită de petiţionar atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor şi are aplicabilitate generală; natura şi gravitatea sancţiunii aplicate. În ceea ce priveşte sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv şi punitiv, deci, scopul acesteia. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atât timp cât amenda este un mijloc de constrângere a petentului şi o măsură de prevenire a săvârşirii de noi fapte, ea neavând, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

33. Având în vedere cele trei criterii menţionate mai sus, faptele de care este acuzat petentul reprezintă acuzaţii în materie penală în sensul art. 6 din Convenţie, acesta beneficiind de prezumţia de nevinovăţie. Sarcina probei îi revine agentului constatator.

34. Cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţii armelor, al contradictorialităţii şi al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie şi prevăzute de Codul contravenţional, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi.

35. Ca urmare a celor sus-menţionate instanţa concluzionează că, la materialele cauzei nu este suficient material probator care ar putea fi pus la baza unei acuzări legale şi întemeiate, respectiv, vinovăţia contravenientului SRL „*****” în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 278 alin. (2) Cod contravenţional nu a fost probată.

36. Agentul constatator urma a audia consumatorul întru stabilirea şi concretizarea tuturor circumstanţelor asupra cazului, acţiuni care nu au fost efectuate şi care de altfel urmau a stabili adevărul pe caz.

37. De asemenea, instanţa reţine că, în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute în procesul verbal de contravenţie contestat de către contravenient, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea petentului acţionează principiul *in dubio pro reo*.

38. Faţă de cele precizate, instanţa a reţinut că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită petentul potrivit principiului *in dubio pro reo*. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional şi, în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

39. Pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţie, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.

40. În consecinţă, în şedinţa de judecată nu a fost probat faptul refuzului vînzătorului, prestatorului de a satisface reclamaţia consumatorului privind remedierea gratuită a deficienţelor apărute la produs, înlocuirea gratuită a acestuia sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în condiţiile stabilite de legislaţie, incriminat contravenientului SRL „*****”.

41. La caz, instanţa stabileşte faptul că, consumatorul, s-a adresat în afara termenului de garanţie, mai mult, conform materialelor cauzei rezultă că produsul a fost testat repetat, iar rezultatul fiind că produsul nu era în stare de funcţionare.

42. Conform art. 18 alin. (20) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecţia consumatorului, reducerea corespunzătoare a preţului sau restituirea contravalorii produsului în cadrul termenului de garanţie, în caz de deficienţe care nu sînt imputabile consumatorului, se face necondiţionat de către vînzător într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamaţiei de către consumator sau în termenul stabilit în contract, în condiţiile

menţionate la alin. (14)-(18).

43. Instanţa reţine că, potrivit reclamaţiei, consumaorul a indicat faptul că nu i-a fost eliberat bon de plată, însă, materialele cauzei conţine copia bonului de plată pe care însăşi consumatroul a semnat când a procurat produsul.

44. Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care nu există faptul contravenţiei.

45. În conformitate cu art. 461 alin. (1) din Codul contravenţional în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

46. Astfel, instanţa apreciază că, potrivit dispoziţiilor legale menţionate pe parcursul raţionamentelor şi în baza probelor pertinente, utile şi concludente administrate, contestaţia este întemeiată şi, în consecinţă, urmează a fi admisă, cu anularea sancţiunii aplicate.

În baza celor expuse *supra* şi în conformitate cu art. art. 395, 445, 448, 461 Cod Contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

A admite contestaţia depusă de SRL „*****”.

A anula procesului verbal cu privire la contravenţie seri INP 01 nr. 000257 din 13 februarie 2023 şi a deciziei de sancţionare seria DNP 01 nr. 000184 din 28 februarie 2023 prin care SRL „*****” a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 278 alin. (2) Cod contravenţional şi încetează procesul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Copia hotărârii de expediat petiţionarului şi agentului constatator pentru informare.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Tatiana BIVOL**